

UNIVERZITA KARLOVA

Právnická fakulta

Filip Novák

Corrency coby nový jev finančního práva

Studentská vědecká odborná činnost

Kategorie: Magisterské studium

Autor: Filip Novák

Konzultant: JUDr. Roman Vybíral, Ph.D.

Rok odevzdání: 2023

XVI. ročník

Čestné prohlášení a souhlas s publikací práce

Prohlašuji, že jsem práci předkládanou do XVI. ročníku Studentské vědecké a odborné činnosti (SVOČ) vypracoval samostatně za použití literatury a zdrojů v ní uvedených. Dále prohlašuji, že práce nebyla ani jako celek, ani z podstatné části dříve publikována, obhájena jako součást bakalářské, diplomové, rigorózní nebo jiné studentské kvalifikační práce a nebyla přihlášena do předchozích ročníků SVOČ či jiné soutěže.

Souhlasím s užitím této práce rozšiřováním, rozmnožováním a sdělováním veřejnosti v neomezeném rozsahu pro účely publikace a prezentace PF UK, včetně užití třetími osobami.

V Praze dne 18. dubna 2023

Filip Novák

Celkový rozsah vlastního textu práce (od úvodu po závěr), včetně mezer a poznámek pod čarou:

44 443 znaků

Obsah

Úvod	5
1. Stručný popis fungování systému Correncoy.....	6
2. Correncoy coby předmět finančních vztahů	7
2.1. Correncoy coby nástroj na distribuci soukromých financí.....	7
2.2. Correncoy coby nástroj na distribuci veřejných financí.....	8
3. Correncoy coby peníze a měna	12
3.1. Correncoy coby peníze.....	13
3.2. Correncoy coby měna.....	18
Závěr.....	20
Seznam použitých zdrojů:.....	21

Seznam použitých zkratk:

ČNB	Česká národní banka
ČR	Česká republika
Kč	Koruna česká

Úvod

Potřeba efektivního nástroje pro distribuci finančních prostředků se v současném světě ukazuje jako velice aktuální. Současné systémy na distribuci a přerozdělování především veřejných financí bývají mnohdy neefektivní, netransparentní a především neúměrně drahé. Tyto aspekty a všeobecná těžkopádnost těchto systémů pak vyvolávají negativní emoce nejen mezi ekonomy, ale především mezi obyčejnými občany, kteří je v důsledku zaplatí ze svých daní.

Systém Corrency je novým efektivním nástrojem pro distribuci veřejných i soukromých peněžních prostředků, který svým fungováním vybočuje z řady ostatních zavedených systémů. Funguje na bázi přerozdělování peněžních prostředků nikoliv přímou cestou, jako je tomu běžné u různých typů ať už veřejnoprávní či soukromoprávní podpory, nýbrž tak, že ten, kdo má zájem na přerozdělení peněžních prostředků do určitého segmentu, tak učiní skrze občany na určitém území, kteří sami rozhodnou, kde peněžní prostředky použijí. Dochází tak k podpoře a využití peněžních prostředků rovnou dvakrát – poprvé u občanů, kteří Correnty načerpají, podruhé u obchodníka, kde občan Correnty utratí.

Ačkoliv se z obecného popisu vlastností systému může na první pohled zdát, že největší výzvou pro vznik a fungování systému byla jeho technická stránka, není tomu tak. Mnohem větší výzvou je právní stránka systému Corrency, která jde ruku v ruce se správnou definicí a zařazením nových pojmů, které systém Corrency obnáší. Již od počátku fungování systému se totiž objevují určité zažitá mylné představy o systému a jeho fungování. Těmito představami jsou především názory laické veřejnosti, že se v případě Corrency, potažmo tzv. Correntů, které jsou zúčtovací jednotkou systému, jedná o jakési peníze či dokonce měnu *sui generis*.

Tato práce si proto klade za cíl systém Corrency, potažmo její zúčtovací jednotku Corrent, popsat a zařadit coby předmět finančního práva a vyvrátit mylné představy o postavení Corrency a Correntů v systému finanční vědy. První kapitola se bude věnovat stručnému popisu systému jako takového. Tato kapitola je zásadní pro navazující rozbor v kapitole druhé, ve které uvedu systém Corrency coby předmět finančního práva a přiblížím fungování systému coby nástroje na distribuci veřejných a soukromých financí. Cílem těchto podkapitol bude nejen teoretická definice veřejného a soukromého sektoru a jejich financí, ale také konkrétní využití systému Corrency v těchto sektorech z pohledu platného práva. Třetí kapitola pak detailně srovná pojmy „peníze“ a „měna“ s Correnty, které systém Corrency využívá. Závěrem této kapitoly by měl být jasný názor, zda Correnty jsou nebo nejsou penězi, případně měnou. Celá práce by tak v souhrnu měla objasnit některé mylné pojmy a zároveň přiblížit systém Corrency jako takový.

1. Stručný popis fungování systému Corrency

Abychom mohli systém Corrency coby předmět finančního práva definovat, je zapotřebí v první řadě stručně popsat, co systém Corrency vlastně je.

Systém Corrency je transakčním systémem, který funguje na bázi redistribuce peněžních prostředků skrze příjemce Correntů.

V prvním kroku obec nebo soukromá osoba, kterou nazýváme „*emitent*“, vyčlení peněžní prostředky, které chce směřovat do určitého segmentu ekonomiky. Takovými segmenty mohou být např. sportovní aktivity, volnočasové aktivity dětí nebo podpora potřebných občanů v důchodovém věku. Úkolem emitenta v první fázi je definovat veškeré podmínky, za kterých bude možné vyčleněné peněžní prostředky čerpat a utrácet.

Po nadefinování segmentu a vyčlenění určité peněžní částky určí emitent obecně okruh občanů, kteří mohou Correnty načerpat, tzv. „*příjemců*“. Definice musí být dostatečně obecná – jedná se tedy např. o všechny děti ve věku do 18 let, všechny občany s trvalým bydlištěm v obci nad 65 let apod. Po nadefinování příjemců pak přichází poslední fáze, a tou je specifikace období, ve kterém budou moci být peněžní prostředky utráceny.

Po nadefinování všech potřebných parametrů občan, který splní podmínky emise a zaregistruje se prostřednictvím webového formuláře, případně na místně příslušném obecním úřadu skrze svůj občanský průkaz¹, získá SMS s unikátním kódem. S kódem pak může přijít do zaregistrované prodejny, ve které nadiktuje svůj SMS kód prodavači, který jej zadá do jednoduchého webového rozhraní. V tu chvíli proběhne registrace platby ve výši 50 %² z celkové ceny zboží. Druhou polovinu ceny pak doplatí registrovaný občan ze svých peněz. Obchodníkovi pak přijde první polovina ceny následující pracovní den na účet. Občan tak získá slevu u obchodníka, zatímco obchodník konkurenční výhodu, neboť při užití Correntů prakticky poskytuje 50% slevu, aniž by jej to stálo jakékoliv náklady.

Klíčovou otázkou, která se nabízí, je to, co tedy Correnty jsou. Corrent je zúčtovací jednotka, kterou systém Corrency využívá pro rozlišení peněz emitenta a peněz občana. Jedná se tedy o peněžní prostředky vložené do systému emitentem. Prakticky se potom jedná o číselný kód, který má občan ve své SMS zprávě.

---

¹ Prokazování nabytí Correntů v systému Corrency je možné primárně skrze SMS kód. Druhou možností je využití občanského průkazu pro případ, kdyby občan mobilní telefon nevladl.

² Výše spoluúčasti je nastavitelná dle požadavků emitenta.

Tento stručný popis systému je zásadní pro pochopení následujících částí práce, ve kterých se budu zabývat definicí systému Correny coby předmětu finančních vztahů.

2. Correny coby předmět finančních vztahů

Při existenci a fungování systému Correny, stejně tak jako při existenci jiných subjektů ekonomiky, se utvářejí vztahy, které nazýváme finanční. Finanční vztahy jsou obecně vzato důsledkem finanční činnosti, přičemž finanční činností rozumíme takovou činnost, při které dochází k realizaci peněžních operací.³ Realizace peněžních operací a tedy *de facto* finanční činnost spočívá ve využití, alokování, rozdělování a tvorbě peněžních prostředků.⁴ Z této činnosti pak finanční vztahy vznikají. Bakeš a Kotáb k tomu uvádějí, že „*finančními vztahy jsou peněžní vztahy, které souvisejí s tvorbou, rozdělováním (distribucí), přerozdělováním (redistribucí) a užitím (realizací) peněžních fondů*“.⁵ Určitý systém finančních vztahů pak nazýváme pojmem finance.⁶ Vzhledem k tomu, že se systém Correny zabývá použitím peněžních prostředků, je z výše uvedených definic nepochybné, že se zabývá také financemi. Systém Correny pak dokáže pracovat jak s kategorií financí veřejných, tak s kategorií financí soukromých. V následujících podkapitolách si přiblížíme tyto dvě hlavní kategorie financí, jejich souvislosti a využití systémem Correny.

2.1. Correny coby nástroj na distribuci soukromých financí

Soukromé finance jsou jednou ze dvou hlavních kategorií financí. Jejich součástí jsou veškeré peněžní vztahy soukromého sektoru, tedy právnických osob, fyzických osob i fyzických osob podnikajících.⁷ Za soukromý sektor pak považujeme část ekonomiky v soukromém vlastnictví.⁸ O využití Correny pro fyzické osoby nepodnikající v roli emitenta Correntů bychom

---

³ GRŮŇ, Lubomír. Finanční právo a jeho instituty. 3., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Linde, 2009. Vysokoškolské právnické učebnice, 18 s., ISBN 978-80-7201-745-4

⁴ Srov. JUDr. Petr Kotáb, Ph.D. a prof. JUDr. Milan Bakeš, DrSc. Finance a finanční činnost státu. In: BAKEŠ, Milan. Finanční právo. 4., aktualiz. vyd. Praha: C.H. Beck, 2006, c1995, 8-9 s. ISBN 80-7179-431-7 a JUDr. Petr Kotáb, Ph.D. a prof. JUDr. Milan Bakeš, DrSc. Finanční vztahy, finanční činnost, finance. In: KARFÍKOVÁ, M. a kol. Teorie finančního práva a finanční vědy. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2018, 4 s., ISBN 978-80-7552-935-0

⁵ op. cit. JUDr. Petr Kotáb, Ph.D. a prof. JUDr. Milan Bakeš, DrSc. Finanční vztahy, finanční činnost, finance. In: KARFÍKOVÁ, 7 s.

⁶ Srov. op. cit. JUDr. Petr Kotáb, Ph.D. a prof. JUDr. Milan Bakeš, DrSc. Finanční vztahy, finanční činnost, finance. In: KARFÍKOVÁ, 2018, 8 s. a op. cit. GRŮŇ, 17 s., a op.cit. JUDr. Petr Kotáb, Ph.D. a prof. JUDr. Milan Bakeš, DrSc. Finance a finanční činnost státu. In: BAKEŠ, Finanční právo, 5 s.

⁷ Srov. op. cit. GRŮŇ, 16 s.

⁸ *A contrario* BLAŽEK, Jiří, Alena KERLINOVÁ a Eva TOMÁŠKOVÁ. Ekonomika veřejné správy. Brno: Masarykova univerzita, 2016, 13 s. ISBN 978-80-210-8040-9.

mohli uvažovat pouze v případě fyzických osob dostatečně bohatých na to, aby si emisi Correntů mohly dovolit, neboť emise Correntů kromě nastavení parametrů spočívá především ve vyčlenění peněžních prostředků za určitým účelem. Lze tak uvažovat např. o vyčlenění peněžních prostředků velmi bohatých fyzických osob k filantropickým účelům.

Ačkoliv dosud nebyl žádný pilotní projekt s peněžními prostředky soukromého sektoru spuštěn, lze o něm uvažovat především u dominantních zaměstnavatelů napříč Českou republikou. Systém Corrency by tak mohl sloužit jako bonus pro zaměstnance těchto zaměstnavatelů, především na poli využití v lokálních provozovnách, u sportovních a volnočasových aktivit, uhrazení části jízdného do práce a z práce, případně jako příspěvek na sportovní a volnočasové aktivity dětí zaměstnanců a jejich školní výbavu (tzv. pastelkovně, nicméně z peněžních prostředků zaměstnavatele). Jednou z myšlenek využití Corrency v soukromém sektoru je také propojení obce a dominantního zaměstnavatele, který v obci působí. Tato myšlenka vyplývá z provázanosti místních služeb na potřeby zaměstnavatele a jeho zaměstnanců. Představa o spolupráci s obcí by pak mohla mít následující strukturu:

- Obec by vložila do systému Corrency část peněžních prostředků, druhou (mnohdy vyšší) část peněžních prostředků by vložil dominantní zaměstnavatel.
- Zaměstnavatelé by měli zájem na využívání Corrency svými zaměstnanci. Důležitým faktorem je adresnost systému a přehled o tom, kam peněžní prostředky plynou.
- Zaměstnavatelé by Corrency využívali jako již výše zmíněný pracovní benefit.
- Obec by měla zaručeno, že peněžní prostředky poputují do lokální ekonomiky, přičemž by mohla spoludefinovat segment obchodníků, kteří se do projektu budou moct zapojit.
- Preferovanými segmenty by mohly být sportovní aktivity, stravování a doprava do práce pomocí městské hromadné dopravy.
- Výsledkem by tedy byla oboustranně výhodná spolupráce, která by měla za cíl udržet kvalitu života zaměstnanců v daném regionu.

Corrency coby nástroj na distribuci peněžních prostředků soukromého sektoru je tak plně funkčním řešením distribuce soukromých financí.

2.2. Corrency coby nástroj na distribuci veřejných financí

Při realizaci pilotních projektů byl systém Corrency provozován pro městskou část Praha 1 a městskou část Praha 18. V době uzavření této práce pak běží pilotní projekty také ve Slezské Ostravě a na Praze 14.

Městské části jsou ze své podstaty součástí veřejného sektoru, neboť jejich existenci předpokládá zákon č. 131/2000 Sb. o hlavním městě Praze v § 4⁹, a jako takové vytvářejí veřejné finance.

Veřejnými financemi rozumíme zastřešující pojem pro finance státní, finance místní a finance ostatních veřejnoprávních osob. Veřejné finance definuje Hamerníková jako „*specifické finanční vztahy a operace, probíhající v rámci ekonomického systému mezi orgány a institucemi veřejné správy na straně jedné a ostatními subjekty na straně druhé*“¹⁰. S touto definicí jsou v souladu Kotáb a Bakeš, kteří veřejné finance definují jako „*souhrn peněžních vztahů souvisejících s tvorbou, rozdělováním a použitím peněžních fondů ve veřejném sektoru*“¹¹.

Veřejným sektorem rozumíme součást tržní ekonomiky, která je ve veřejném vlastnictví¹² a která má specifický způsob financování. Financování veřejného sektoru je specifické tím, že je založeno na tzv. *veřejném financování*¹³, čímž rozumíme financování z veřejných rozpočtů. Společně se soukromým sektorem se jedná o dva podsystemy smíšené ekonomiky.¹⁴ Součástí veřejného sektoru je pak centrální správa (státní správa), tedy stát, územně samosprávné celky (samospráva) a veřejnoprávní organizace.¹⁵ Samosprávu definuje Kopecký jako „*ústavou a zákony stanovený okruh úkolů veřejné správy, jejichž vykonávání vlastním jménem je svěřeno samosprávné korporaci odlišné od státu*“¹⁶. Jedná se tedy o subjekty odlišné od státu, na které zákon delegoval určitý okruh úkolů souvisejících s výkonem veřejné správy. Státní správou poté rozumíme organizační složky státu, které vykonávají státní moc přímo.¹⁷ Stát jako takový má všeobecně mezi (nejen ekonomickými) subjekty specifické postavení – „*má možnost ovlivňovat*

---

⁹ *Aut simila* zákon č. 128/2000 Sb. o obcích § 4 a § 20 upravuje městské části a obvody u statutárních měst.

¹⁰ HAMERNÍKOVÁ, Bojka. Veřejné finance: učebnice. 2. vyd. Praha: Eurolex, 2004, 18 s., ISBN 80-86432-88-2

¹¹ op. cit. Kotáb a Bakeš, Finanční vztahy, finanční činnost, finance. In: KARFÍKOVÁ, 9 s.

¹² op. cit. BLAŽEK, KERLINOVA, TOMÁŠKOVÁ, 13 s.

¹³ op. cit. HAMERNÍKOVÁ, Veřejné finance: učebnice, 20 s.

¹⁴ OCHRANA, František, Jan PAVEL a Leoš VÍTEK. Veřejný sektor a veřejné finance: financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit. Praha: Grada, 2010. Expert (Grada), 16-17 s., ISBN 978-80-247-3228-2.

¹⁵ URBAN Jan. Teorie národního hospodářství. 4., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2015, 62 s., ISBN 978-80-7478-724-9 a op. cit. OCHRANA, PAVEL, VÍTEK, 17 s. a op. cit. Kotáb a Bakeš, Finanční vztahy, finanční činnost, finance. In: KARFÍKOVÁ, 9 s.

¹⁶ Doc. JUDr. Martin Kopecký, CSc. Základy organizace veřejné správy v ČR: Územní samospráva. In: HENDRYCH, Dušan a kol. Správní právo: obecná část. 9. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2016, 96 s., ISBN 978-80-7400-624-1.

¹⁷ Op. cit. Kopecký a Hendrych, Základy organizace veřejné správy v ČR: Vykonavatelé státní správy. In: HENDRYCH, 79 s. (Vedle přímo vykonávané státní správy a samosprávy existuje ještě tzv. přenesená působnost státní správy, která spočívá ve svěřeni působnosti státní správy na samosprávu. Více viz: op. cit. Kopecký a Hendrych, Základy organizace veřejné správy v ČR: Vykonavatelé státní správy. In: HENDRYCH, 84 s.)

*rozhodování a chování ostatních subjektů na trhu*¹⁸. A právě proto stát prostřednictvím veřejných financí plní určité funkce, které jsou zároveň jejich obsahem a kterými ovlivňuje subjekty trhu.

Obsahem veřejných financí je „*veřejné zabezpečení veřejných statků, profinancování různých transferů (zejména sociálního rázu) a stimulace ekonomických subjektů k určitému chování*“¹⁹. Veřejné finance pak plní funkce, díky kterým lze tohoto obsahu dosáhnout. Jsou jimi funkce alokační, která souvisí s výše zmíněným zabezpečením veřejných statků, funkce redistribuční, která souvisí s přerozdělováním, a funkce stabilizační, která souvisí se stabilitou ekonomiky.²⁰ A právě redistribuční a stabilizační funkce jsou těmi funkcemi, které lze (alespoň částečně) efektivně realizovat pomocí systému Correny.

Redistribuční funkcí²¹ rozumíme získávání příjmů veřejných financí a jejich následné přerozdělování určeným subjektům.²² Příjmy veřejných financí plynou státu primárně z daní.²³ V otázce výběru daní jakožto součásti redistribuční funkce Correny coby transakční systém nemůže žádným způsobem figurovat.

Oproti tomu v přerozdělování peněžních prostředků se již v pilotních projektech systém Correny velmi osvědčil. Hlavním z cílů redistribuční činnosti je totiž dosažení tzv. distribuční spravedlnosti²⁴, tedy stavu, ve kterém bude přerozdělování peněžních prostředků co nejspravedlivější a nejefektivnější. Přerozdělování peněžních prostředků coby součást redistribuční funkce je totiž především ve formě tzv. transferových plateb. Transferové platby jsou součástí nenávratné metody finanční činnosti, která spočívá v převodu peněžních prostředků subjektu nebo osobě bez toho, aniž by osoba nebo subjekt převádějící očekával navrácení těchto prostředků.²⁵ V České republice se tak jedná především o sociální dávky, může se však jednat i o jiné výdajové položky, např. subvence podnikatelům. Redistribuční funkce se však netýká pouze státu a v tom kontextu např. výše zmíněných sociálních dávek, nýbrž také územních samospráv coby nástroje regionální politiky²⁶. V souvislosti s pilotními projekty Correny se pak jednalo především o pilotní projekt na Praze 1, kdy Městská část Praha 1 rozhodla o podpoře svých občanů,

---

¹⁸ HEJDUKOVÁ, Pavlína. Veřejné finance: teorie a praxe. V Praze: C.H. Beck, 2015. Beckovy ekonomické učebnice, 3 s., ISBN 978-80-7400-298-4

¹⁹ op. cit. HAMERNÍKOVÁ, Bojka. Veřejné finance: učebnice, 19 s.

²⁰ op. cit. HAMERNÍKOVÁ, Bojka. Veřejné finance: učebnice, 19 s.

²¹ Označována též jako funkce „Distribuční“, viz. např. op. cit. HEJDUKOVÁ, 7 s.

²² HAMERNÍKOVÁ, Bojka a Alena MAAJTOVÁ. Veřejné finance. 2., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010, 19 s. ISBN 978-80-7357-497-0.

²³ op. cit. HEJDUKOVÁ, 7 s.

²⁴ PEKOVÁ, Jitka. Veřejné finance: úvod do problematiky. 4., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008, 23 s. ISBN 978-80-7357-358-4.

²⁵ op. cit. Kotáb a Bakaš, Finanční vztahy, finanční činnost, finance. In: KARFÍKOVÁ, 5 s.

²⁶ op. cit. PEKOVÁ, 24 s.

kteří si za Correny mohli nakoupit věci základní občanské vybavenosti, aby překlenuli období spojené s energetickou krizí a vysokou inflací.

Stabilizační funkcí rozumíme snahu o zachování hospodářské efektivity a především stability ekonomiky.²⁷ Stabilizační funkce je prováděna prostřednictvím „*státní makroekonomické regulace - tzn. ovlivňování výroby a spotřeby a předcházení tržního selhání*“²⁸. A právě prostřednictvím systému Correny lze efektivně stimulovat ekonomiku a ovlivnit tak jak spotřebu obyvatel, tak výrobu a prodej ze strany obchodníků. Příkladem v regionálním měřítku (nikoliv státním) je, jak bylo zmíněno výše, pilotní projekt na Praze 1, který byl zaměřen na podporu místních obyvatel. Druhou stranou mince však byl především cíl zachovat občanskou vybavenost na Praze 1 a zabránit tak zániku podnikatelů provozujících služby pro místní občany po koronavirové pandemii – z pohledu obchodníka se tak do něj mohl zapojit kdokoliv, kdo měl provozovnu na území městské části Praha 1. Systém Correny tak skrze občany pomohl peněžními prostředky stabilizovat regionální ekonomiku a zabránit tak zániku obchodníků, kteří z důvodu uzavření ekonomiky za koronavirové pandemie spotřebovali své peněžní rezervy a pomohl čelit následným vyšším výdajům spojeným s energetickou krizí a vysokou inflací.

Vše výše uvedené lze aplikovat také v celostátním měřítku, čímž by stát mohl narovnávat selhání trhu pomocí systému Correny. K dnešnímu dni však taková situace prozatím nenastala.

Correny jako jediný systém redistribuuje veřejné peněžní prostředky a stabilizuje hospodářství v souladu s mechanismy tržní ekonomiky. Čistě tržní ekonomika je „*založena na samostatném (decentralizovaném) rozhodování ekonomických subjektů*“²⁹. V České republice (a ostatně i v jiných státech zmíněných v této práci³⁰) pak je tzv. ekonomika smíšená, která spojuje funkční prvky tržního a příkazového systému³¹. Základem smíšeného systému zůstává tržní ekonomika, která je však doplněna o zásahy státu, které mají primárně za cíl stimulaci ekonomiky. Correny tak dává státu možnost redistribuovat veřejné peněžní prostředky tržním způsobem, který je však oproti dnešnímu stavu distribuce veřejných peněžních prostředků bližší systému smíšenému – pokud dnes občan získá od státu např. dávku porodního³², dle § 44 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře musí splnit podmínky, které se odvíjejí od rozhodného příjmu. Stát však nemá žádné nástroje, kterými by ověřil, že peněžní dávka byla užitá účelově k zajištění „*krytí nákladů na výživu a ostatní základní sociální potřeby dětí a rodin*“, jak uvádí §1,

---

²⁷ op. cit. PEKOVÁ, 24 s. a op. cit. HAMERNÍKOVÁ a MAAYTOVÁ. Veřejné finance. 19 s.

²⁸ op. cit. PEKOVÁ, 24 s.

²⁹ op. cit. URBAN, 51 s.

³⁰ Např. Spolková republika Německo

³¹ op. cit. URBAN, 49 s.

³² Více viz. zákon č. 117/1995 Sb. o státní sociální podpoře, §44 - §46

odst. 1 téhož zákona. Jedná se proto spíše o mechanismus tržní, neboť po splnění podmínek občan může svobodně rozhodnout, kam peněžní prostředky směřují.

Výhodou Correny by pak byla kontrola státu nad směřováním peněžních prostředků, čímž by dal jasně najevo svou smíšenou povahu – osobám v nouzi sice poskytne peněžní prostředky, ale tím, že tyto peněžní prostředky jsou z daní všech občanů, má zájem na tom, že budou využity účelově, nikoliv bezúčelně, jako je tomu nyní, a proto dohlédne na jejich využití. Zároveň však občany motivuje k cílenému utrácení peněžních prostředků spoluúčastí a také vymezením segmentů, ve kterých lze prostředky ve formě Correntů utratit. Vytěží tak co nejvíce jak redistributivní funkci veřejných financí, tak jejich stabilizační funkci, neboť stát za přesných podmínek zacílí peněžní prostředky tam, kde jsou nejvíce potřeba.

Lze tedy shrnout, že Correny je plně kompatibilní s veřejnými financemi, což osvědčily i pilotní projekty na Praze 1 a Praze 18.

3. Correny coby peníze a měna

Jak už bylo zmíněno v první kapitole, Correny jako transakční systém pracuje se zúčtovací jednotkou zvanou „Corrent“. V počátcích fungování systému tak docházelo k situacím, kdy se odborná i laická veřejnost, která se systémem Correny přišla do styku, domnívala, že Correnty, které uživatel systému Correny získá formou kódu v SMS nebo prostřednictvím čísla svého občanského průkazu, jsou penězi nebo dokonce měnou *sui generis*.

Peníze jsou prostředkem směny, které směnu jako takovou nejenže usnadňují, ale přímo ji umožňují. Zároveň transakční náklady na využívání peněz jsou oproti ostatním druhům směny (např. naturální směně) zanedbatelně nízké, a tak je peněžní směna aktuálně nejuniverzálnějším druhem směny.³³ Jednotlivým znakům peněz a které z nich systém Correny prostřednictvím své zúčtovací jednotky Corrent naplňují, se budeme věnovat dále v této kapitole.

Peníze jsou tedy platebním prostředkem, které Kotáb obecně definuje jako „*zvláštní druh univerzálního zboží používaného k vyjadřování cen ostatního zboží, ke zprostředkování jeho koupě a prodeje a k provádění různých druhů plateb.*“³⁴ S tím je v souladu také Grůň, který charakterizuje peníze jako „*určité měřítko, tedy poměr, ve kterém je možné směňovat jeden druh zboží za jiný*“³⁵.

---

³³ HOLMAN, Robert. Peníze a poptávka po peněžních zůstatcích. In: HOLMAN, Robert. Základy ekonomie pro studenty vyšších odborných škol a neekonomických fakult VŠ. Praha: C.H. Beck, 2000. Beckovy ekonomické učebnice, 236 – 239 s., ISBN 80-7179-434-1 a SAMUELSON, Paul Anthony a William D. NORDHAUS. Ekonomie: 19. vydání. Praha: NS Svoboda, 2013, 32 – 33 s., ISBN 978-80-205-0629-0

³⁴ op. cit. Kotáb, Měnové a devizové právo. In: KARFÍKOVÁ, 186 s.

³⁵ op. cit. GRŮŇ, 206 s.

„Peníze“ jsou pak především pojem ekonomický, přičemž pojem „peníze“ zastřešuje také pojem „měna“, který je především pojmem právním. Měna je pojmem podřazeným, a „*znamená obecně určitou konkrétní formu nebo druh peněz*“³⁶.

3.1. Correnty coby peníze

Jak již bylo zmíněno v úvodu této kapitoly, aby bylo možné peníze coby univerzální druh zboží vůbec za peníze považovat, musí plnit určitý okruh funkcí a být nositelem specifických vlastností. Dle Kotába je jednou ze základních funkcí „*především funkce obecného denominátoru hodnoty, ve které peníze vystupují jako měřítko hodnoty veškerého ostatního zboží a statků*.“³⁷ S tímto názorem je v souladu i další odborná literatura,³⁸ a lze proto tvrdit, že měřítko hodnoty věcí v právním smyslu³⁹ (věcí odlišných od peněz, neboť i peníze jsou věci v právním smyslu) je jednou ze základních funkcí peněz.

Měřítkem hodnoty rozumíme schopnost vyjadřovat hodnotu jiných statků a na základě této hodnoty pak porovnávat jejich vzájemnou vzácnost. Tuto funkci systém Correny prostřednictvím své účtovací jednotky Corrent nepochybně naplňuje, neboť uživatel systému Correny ví, že jeden Corrent je v České republice roven jedné koruně české. Koruna česká je pak národní měnou, a proto dle zákona č. 136/2011 Sb., o oběhu bankovek a mincí, § 5, odst. 1, stanoví, že: „*Každý je povinen přijmout tuzemské bankovky a mince bez omezení, ledaže je oprávněn jejich příjem odmítnout*“. Correnty coby měnou se budeme dopodrobna zabývat v následující kapitole. Výše uvedená zákonná definice je však stěžejní pro autorovo tvrzení, že každý obyvatel ČR by měl být schopen určit hodnotu zboží dle české koruny coby měrné jednotky. Je proto zřejmé, že i Corrent má tuto vlastnost, neboť díky ní je uživatel systému Correny schopen určit přesnou hodnotu daného zboží nebo služby, kterou si chce zakoupit. Hodnotu statku tak lze vyjádřit v Correntech, a Corrent tak může být ukazatelem vzácnosti zboží nebo služby.

Peníze ze své podstaty k naplnění funkce denominátoru hodnoty nemusí být nezbytně ani fyzické, tedy nemusí být předměty v materiálním smyslu.⁴⁰ Corrent pak ve formě číselného kódu přijatého adresátem Correntů pomocí SMS, případně pomocí čísla jeho registrovaného občanského průkazu, tímto abstraktním denominátorem hodnoty je. Z prostého kódu v SMS nebo

³⁶ op. cit. Kotáb, Měnové a devizové právo. In: KARFÍKOVÁ, 186 s.

³⁷ op. cit. Kotáb, Měnové a devizové právo. In: KARFÍKOVÁ, 186 – 187 s.

³⁸ srov. op. cit. SAMUELSON a NORDHAUS, 461 s. a srov. op. cit. HOLMAN, Robert. Peníze a poptávka po peněžních zůstatcích. In: HOLMAN, 238 – 240 s.

³⁹ Věcí v právním smyslu rozumíme dle zákona č. 89/2012 Sb. občanský zákoník, § 489: „Věc v právním smyslu je vše, co je rozdílné od osoby a slouží potřebě lidí.“

⁴⁰ Srov. op. cit. SAMUELSON a NORDHAUS, 459 s. a srov. op. cit. Kotáb, Měnové a devizové právo. In: KARFÍKOVÁ, 187 s.

z čísla občanského průkazu sice nelze na první pohled určit přesnou Correntovou hodnotu, která držitelům Correntů zbývá, na druhou stranu forma SMS s kódem vždy tuto informaci obsahuje v textové formě typu „(...) VAS ZBYVAJICI ZUSTATEK JE XY⁴¹ COR. (...)“. Pokud držitel platí pomocí čísla občanského průkazu a nevlastní mobilní telefon, získá tuto informaci od obchodníka po transakci skrze obchodníkovo uživatelské rozhraní⁴², případně dotazem mířeným na infolinku či email podpory Correny. Kód z SMS či číslo občanského průkazu jsou pevně svázány s určitou částkou v daném čase. Tato částka je vyjádřitelná v Correntech a je tedy možné určit a porovnávat zboží a statky s Correnty a pomocí Correntů je oceňovat. Závěrem této části charakteristiky je vhodné zmínit, že zúčtovací jednotkou rozumíme jednotku vyjadřující „cenu“⁴³, a jak už bylo opakovaně zmíněno, Corrent zúčtovací jednotkou je. Můžeme proto uzavřít, že funkci denominátoru hodnoty pro naplnění charakteristiky peněz Corrent také zajišťuje.

Neméně důležitou funkcí peněz je pak funkce „platidla“, tedy „*funkce všeobecného prostředku plateb a převodů kapitálu*“⁴⁴. Znamená to, že peníze slouží jako prostředek směny a tím „*umožňují placení za zboží a služby a úhradu dluhu*“⁴⁵, zároveň však také umožňují „*převod hodnot bez adekvátního protipohybu zboží*“⁴⁶. Těmito převody hodnot bez adekvátního protipohybu zboží pak rozumíme např. úvěry nebo daně.⁴⁷

Correnty však ze své podstaty jako všeobecný prostředek pro zprostředkování platby sloužit nemohou. Vezmeme-li totiž v potaz výše zmíněné převody hodnot bez adekvátního protiplnění, je zřejmé, že Correnty samy o sobě nemohou být prostředkem, kterým jsou placeny zákonem stanovené platby, jako jsou pokuty, poplatky či daně. Platit např. daně coby specifické peněžité plnění prostřednictvím Correntů by pak znamenalo, že by musel existovat jakýsi „emitent peněžních prostředků pro platbu daní“. Takovým emitentem z logiky systému Correny by musel být jedině povinný plátcem daně, neboť peněžní prostředky směřující do státního rozpočtu formou daní musí být od daného plátce. Je zřejmé, že pokud by plátcem byla např. fyzická osoba, nedávalo by smysl, aby taková osoba emitovala Correnty jen proto, aby daně mohla zaplatit. Takový systém by byl nejen drahý, ale také extrémně neefektivní. Navíc pokud by místo fyzické osoby Correnty pro účel platby daní emitovala např. obec ze svého místního rozpočtu, daně by v tu chvíli začaly

---

⁴¹ XY rozumíme zbývajícím částkou, která se liší vždy podle skutečného zůstatku adresáta SMS kódu.

⁴² Je přitom irelevantní, zda obchodník použije pro zadání platby mobilní telefon nebo webové rozhraní.

⁴³ Peněžní ekonomie a bankovníctví. 3. vyd. Praha: Management Press, 2000, 24 s. ISBN 80-7261-031-7.

⁴⁴ op. cit. Kotáb, Měnové a devizové právo. In: KARFÍKOVÁ, 187 s.

⁴⁵ REVENDA, Zbyněk. Peněžní ekonomie a bankovníctví. 3. vyd. Praha: Management Press, 2000, 24 s. ISBN 80-7261-031-7.

⁴⁶ op. cit. Kotáb, Měnové a devizové právo. In: KARFÍKOVÁ, 187 s.

⁴⁷ op. cit. Kotáb, Měnové a devizové právo. In: KARFÍKOVÁ, 187 s.

postrádat smysl, neboť by se jedny peněžní prostředky fakticky „přelévaly“ z rozpočtu místního do rozpočtu státního a naopak. *Argumentum ad absurdum* tak docházíme k závěru, že Correnty coby prostředek platby daní sloužit nemohou.

Okruh plateb, které může uživatel provést za pomoci Correntů, je z logiky systému Correny zúžený a je závislý na předem definovaných podmínkách a předem definovaném okruhu transakcí, ke kterým je možné Correnty využít. Proto funkci platidla coby charakteristického znaku peněz Correnty v plné míře nenaplňují.

Další funkcí, která je pro peníze charakteristická, je funkce všeobecného prostředku směny, přičemž „v této funkci peníze umožňují placení za zboží a služby a úhradu dluhu“⁴⁸. S touto definicí je v souladu také Kotáb: „V této funkci peníze zprostředkují oběh zboží mezi jednotlivými účastníky trhu a samy přitom rovněž mezi těmito účastníky trhu obíhají“⁴⁹. Kotáb pak peníze coby nástroj ke zprostředkování oběhu zboží označuje jako „oběživo“⁵⁰.

Systém Correny prostřednictvím zúčtovací jednotky Corrent umožňuje nákup zboží, služeb a jiných statků do té míry, do jaké jej povolí objednatel systému Correny, který do něj peněžní prostředky vkládá (tzv. emitent). Pokud se emitent rozhodne pro omezení určitého sortimentu zboží a služeb z důvodu jejich společenské škodlivosti (např. alkoholických nápojů a tabákových výrobků), nebo omezí možnost využití Correntů v rámci emise pouze na určitý druh zboží nebo služeb (např. podpora zájmových aktivit dětí), nemůže Corrent naplňovat funkci všeobecného prostředku směny, neboť nejenže za něj nelze pořídit jakýkoliv druh zboží, služby nebo jiný statek (pomineme-li zákonem zakázané výrobky⁵¹), ale zároveň není všeobecně přijímán, protože vzhledem k územní působnosti Correntu, kterou nastavuje emitent daného druhu Correntu, lze určitý Corrent utratit pouze na určitém pevně stanoveném území. Lze tedy uzavřít, že Corrent funkci peněz jako prostředku všeobecné směny nenaplňuje.

Poslední hlavní funkcí peněz je funkce „nositele a prostředku uchování hodnoty“⁵². Význam peněz coby prostředku uchování hodnoty tkví v neměnnosti jejich vzácnosti v čase. Oproti např. potravinám, které se v čase kazí, nebo elektronice, která v čase přestává fungovat a tím ztrácí na hodnotě, peníze v ideálním případě udržují hodnotu stejnou. Tuto hodnotu ve formě peněz pak může osoba směnit za libovolný časový úsek za zboží nebo služby, které zrovna

---

⁴⁸ op. cit. REVENDA, 23 s.

⁴⁹ op. cit. Kotáb, Měnové a devizové právo. In: KARFÍKOVÁ, 187 s.

⁵⁰ op. cit. Kotáb, Měnové a devizové právo. In: KARFÍKOVÁ, 187 s.

⁵¹ Zákonem zakázané výrobky rozumíme např. návykové látky (viz. Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník)

⁵² op. cit. Kotáb, Měnové a devizové právo. In: KARFÍKOVÁ, 188 s.

potřebuje. Osoba tak své peněžní prostředky může udržovat v podobě úspor po neomezeně dlouhou dobu, v čemž tkví jedna z hlavních výhod peněz coby prostředku směny.⁵³

Ačkoliv je tato funkce více než žádoucí, v reálném životě bohužel naráží na své limity. Hodnota peněz totiž fakticky v čase kolísá, a tak ani peníze nejsou 100% prostředkem pro uchování hodnoty. Jev, při kterém peníze ztrácejí svou reálnou hodnotu, nazýváme inflací. Inflation je situace, při které „*dlouhodobě roste cenová hladina v ekonomice*“⁵⁴, tedy oslabuje se kupní síla⁵⁵ peněz vůči zboží a službám, které za ně lze nakoupit.⁵⁶

Inflace může mít různé příčiny, tou nejzásadnější je však růst objemu peněžních prostředků.⁵⁷ Z logiky věci při růstu objemu peněžních prostředků bude jejich vzácnost klesat – je to stejné, jako bychom místo mincí a bankovek používali coby prostředek směny např. kokosový ořech: pokud budeme mít jeden na světě, bude velice vzácný. Pokud jich bude deset miliard, vzácnost jednoho kusu bude nízká.⁵⁸ Zvláštním druhem inflace je tzv. hyperinflace, která se vyznačuje mimořádně rychlým a dynamickým růstem cenové hladiny.

Oproti tomu jev, při kterém dlouhodobě cenová hladina v ekonomice klesá, označujeme pojmem deflace. Jedná se tedy o situaci, kdy peníze zvyšují svou hodnotu, principiálně o opak inflace. Ani deflace však není jevem pozitivním, neboť je „*spojena s poklesem výroby a s růstem nezaměstnanosti*“⁵⁹. Tyto důsledky deflace jsou zapříčiněny výše zmíněným poklesem cenové hladiny. Klesne-li totiž v ekonomice hladina cen za zboží a služby, znamená to, že podnikatel⁶⁰ vydělá menší objem peněžních prostředků, přičemž důsledkem toho je situace, kdy musí propustit část zaměstnanců, což zapříčiní pokles výroby. Je proto zřejmé, že ani tento jev není v ekonomice žádoucí, a jedná se o další případ, kdy funkce peněz coby uchovatele hodnoty selhává.

Co se týče inflace a deflace, jedná se spíše o jevy měnové než peněžní, tedy o pojem užší, který by možná bylo vhodné zařadit do následující podkapitoly. Autor této práce však považuje za vhodné jej zmínit již v této podkapitole, neboť se váže k funkci peněz coby uchovatele hodnoty.

Ze všeho výše uvedeného tak můžeme vyvodit závěr, že přestože ani peníze nefungují jako naprosto spolehlivý uchovatel hodnoty, tak v současné době asi neexistuje lepší způsob, jak funkci

---

⁵³ Srov. op. cit. REVENDA, 24 s. a op. cit. Kotáb, Měnové a devizové právo. In: KARFÍKOVÁ, 188 s.

⁵⁴ op. cit. REVENDA, 532 s.

⁵⁵ Kupní silou rozumíme „*množství zboží a služeb, které lze při existujících cenách za peníze získat*“. Citace viz. op. cit. REVENDA, 24 s.

⁵⁶ Česká národní banka, 2023 (online). ČNB. (cit. 18.3.2023) Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/casto-kladene-dotazy/Co-to-je-inflace/>

⁵⁷ MANKIW, N. Gregory. Zásady ekonomie. Praha: Grada, 1999, 40 s. ISBN 978-80-7169-891-3.

⁵⁸ Viz. op. cit. REVENDA, 532 - 536 s.

⁵⁹ op. cit. REVENDA, 550 s.

⁶⁰ Ve smyslu zákona č. 89/2012 Sb. občanský zákoník, § 420.

nositele a prostředku uchování hodnoty napříč společnostmi a v dlouhodobém časovém horizontu dostatečně naplnit.

Vztáhneme-li tuto funkci peněz na Correnty, jak bude vysvětleno v následující podkapitole *Corrency coby měna*, jsou Correnty vždy navázány na určitou národní či nadnárodní měnu⁶¹. Vzhledem k tomu, že měna je pojmem podřazeným pojmu peníze, dovodíme, že Correnty samy o sobě bez existence měny existovat nemohou. Zároveň je jejich využití vždy časově omezeno. Z toho důvodu nemohou Correnty fungovat jako dlouhodobý prostředek uchování hodnoty (v samostatném slova smyslu), neboť v této funkci kopíruje měnu, na kterou je plně navázán. Pokud by existoval Corrent bez měny, nemohl by samostatně žádnou hodnotu uchovávat.

V rámci této funkce můžeme dále peníze dělit na peníze plnohodnotné a peníze neplnohodnotné, přičemž to, zda jsou peníze plnohodnotné nebo neplnohodnotné má zásadní dopad na funkci peněz coby uchovatele hodnoty v čase.

Plnohodnotnými penězi rozumíme takový druh peněz, u kterých hodnota materiálu, ze kterého byly vyrobeny, je prakticky srovnatelná s jejich nominální hodnotou. Nesou tak kromě nominální hodnoty také hodnotu faktickou.⁶² Takové peníze fungovaly především v historii, kdy byly mince raženy z různých drahých kovů, především zlata a stříbra, neboť tyto drahé kovy byly schopny uchovávat jejich faktickou vzácnost po dlouhou dobu.⁶³ Jejich schopnost dlouhodobě uchovávat hodnotu tkví především ve faktu, že získávání těchto drahých materiálů bývá náročné a zároveň takového materiálu existuje pouze omezené množství.

Neplnohodnotnými penězi pak rozumíme fakticky dnešní druhy peněz, kdy jsou bankovky a mince vyráběny z takových materiálů, které nejsou hodnotově co do druhu materiálu, ze kterého jsou vyrobeny, stejně vzácné, jako je jejich nominální hodnota.⁶⁴ Dnešní peníze tak stojí fakticky na víře osob, které je používají, že budou přijaty k další směně.⁶⁵ Neplnohodnotné peníze jsou však oproti plnohodnotným penězům mnohem více náchylné k již zmíněné inflaci, neboť jak je uvedeno výše v této kapitole, inflace je především důsledkem navyšování objemu peněz v ekonomice. Plnohodnotné peníze tak nikdy nemohou dosáhnout v krátkém čase takového množství, aby ztratily na své hodnotě tolik, jako peníze neplnohodnotné.

---

⁶¹ K tomu více podkapitola 3.2.

⁶² op. cit. Kotáb, Měnové a devizové právo. In: KARFÍKOVÁ, 188 s.

⁶³ op. cit. HOLMAN, 239 s.

⁶⁴ op. cit. Kotáb, Měnové a devizové právo. In: KARFÍKOVÁ, 188 s.

⁶⁵ op. cit. HOLMAN, 239 s. (pozn. autora: K této „víře“ vstupují samozřejmě další proměnné. Pokud se totiž jedná o peníze, které jsou měnou (viz. podkapitola 3.2 této práce), jejich vzácnost určuje také např. instituce, která ji vydává.)

Correnty v podobě číselného kódu v SMS nebo čísla občanského průkazu plnohodnotnými penězi být nemohou. Svým navázáním na určitý druh měny by však mohly na první pohled být neplnohodnotnými penězi *sui generis*, neboť jejich uživatelé věří, že jim za kód bude buď poskytnuto zboží v případě občanů, nebo v případě obchodníků vyplacena určitá peněžní částka.

Jak bylo však uvedeno u jednotlivých vlastností peněz, Correny prostřednictvím své zúčtovací jednotky Corrent nenaplňuje všechny znaky peněz, a tudíž Correnty v plném slova smyslu penězi být nemohou. Z toho důvodu nemohou být ani penězi neplnohodnotnými.

Můžeme tedy uzavřít, že Correnty penězi nejsou.

3.2. Correny coby měna

Měna je nositelem charakteristických znaků, které ji vydělují ze zastřešujícího pojmu „peníze“. Hlavním znakem charakterizujícím měnu je autorita, zpravidla stát, který vykonává svrchovanou moc nad svým územím a pomocí právních předpisů stanoví, přesně definuje a konkretizuje formu peněz jakožto měny, a v neposlední řadě podmínky jejího používání, čímž zvýší míru konkrétnosti druhu peněz natolik, že jsou peníze, tedy určitý předmět, za měnu všeobecně považovány a uznávány.⁶⁶

Ke konkretizaci formy peněz coby měny musí zákonodárce tuto formu exaktně popsat. Revenda k tomu uvádí, že pro vymezení měny je stěžejní následující: „*Název, základní hotovostní druhy, nominální struktura, výlučnost měny jako zákonného platidla na daném území, zákonem upravená pravidla emise, ochrany a nabytí a používání v domácím a zahraničním platebním styku (...)*“⁶⁷ Tato definice tak jen více specifikuje znaky uvedené výše, tedy především obsahové náležitosti formy měny. Zjednodušeně tak můžeme říct, že se jedná o „*národní formu peněz*“⁶⁸.

Měnu definuje Kotáb jako „*konkrétní soustavu peněz zavedenou v určitém státě a systematicky upravenou právním řádem tohoto státu*“⁶⁹. Postačí však, pokud se jedná o určitý druh peněz, který je na určitém území prosazován suverénní autoritou, je fakticky užíván a touto autoritou akceptován. Takovou autoritou může být stát, mezinárodní společenství států nebo např. organizace, která fakticky vykonává kontrolu nad územím.⁷⁰ V České republice je takovou autoritou stát a právním předpisem určujícím měnu ČR zákon č. 6/1993 Sb., o České národní bance. Měnou je dle tohoto zákona koruna česká, neboť § 13 stanoví, že: „*Peněžní jednotkou*

⁶⁶ op. cit. Kotáb, Měnové a devizové právo. In: KARFÍKOVÁ, 186 s.

⁶⁷ op. cit. REVENDA, 28 s.

⁶⁸ op. cit. REVENDA, 28 s.

⁶⁹ op. cit. Kotáb, Měnové a devizové právo. In: KARFÍKOVÁ, 186 s.

⁷⁰ op. cit. Kotáb, Měnové a devizové právo. In: KARFÍKOVÁ 186 – 187 s.

v České republice je koruna česká, zkratka názvu je „Kč“. Koruna česká se dělí na sto haléřů.“ Odkaz na konkretizaci, kterou zmiňuje Revenda v citaci výše, pak nalezneme v § 22, odst. 1, písm. a) téhož zákona, který stanoví, že: „Česká národní banka stanoví vyhláškami: nominální hodnoty, rozměry, hmotnost, materiál, vzhled a další náležitosti bankovek a mincí a jejich vydání do oběhu“. Vydávání každého jednotlivého druhu bankovek nebo mincí je tak stanoveno zvláštní vyhláškou, kterou je např. vyhláška ČNB č. 156/2018 Sb. o vydání bankovek po 100 Kč vzoru 2018, která stanoví konkrétní fyzickou formu bankovky včetně jejího vzhledu a ochranných prvků. Lze tak uzavřít, že koruna česká coby měna a všechny její formy jsou velmi konkrétně specifikovány v právním řádu České republiky

Systém Correny pracuje se zúčtovací jednotkou Corrent, přičemž jeden Corrent je roven jedné koruně české. *Argumentum a contrario* je tedy zřejmé, že pokud je zákonem definovanou měnou v České republice koruna česká, nemůže být měnou na jakémkoliv místě v České republice Corrent, a to ani měnou *sui generis* pouze na určitém území České republiky (např. území obce), neboť to právní řád České republiky nepřipouští.

Ani v případě tzv. „lokálních měn“, které se čas od času objevují v regionech České republiky⁷¹ a u kterých by název mohl navozovat mylný dojem zaměnitelnosti s měnou coby národním druhem peněz, se o skutečnou měnu nejedná, nýbrž se jedná o tzv. měnu doplňkovou⁷², která je pevně navázána na měnu státní a je možné ji využít pouze na určitém území v určitém čase. Lokální měna tedy stejně jako Corrent není vzhledem k absenci právní úpravy opravdovou měnou v právním slova smyslu, nýbrž spíše druhem peněz *sui generis*. Z uvedené analýzy však lze dovodit spojitost mezi Correntem a lokální měnou, neboť obě dvě zúčtovací jednotky naplňují obdobné znaky. Corrent tedy může být tzv. lokální měnou coby zúčtovací jednotkou ve výše popsaném smyslu, nicméně vzhledem k tomu, že se v případě „lokální měny“ nejedná o pojem právní, ale dle názoru autora této práce spíše o slovní paskvil který má v laikovi vzbudit mylnou představu o hodnotě a serióznosti dané „lokální měny“, můžeme uzavřít, že ačkoliv Corrent může některé znaky lokální měny naplňovat, za lokální měnu jej vzhledem k výše popsaným důvodům nepovažuje, a proto jej tak ani nelze označit.

Corrent nemůže být měnou ani v případě, kdy by byl transakční systém Correny zaveden v zahraničí, např. ve spolkové zemi Spolkové republiky Německo. Ačkoliv by Corrent musel být schválen autoritou vykonávající kontrolu nad určitým územím, jedná se, jak jsme již zmínili v předchozích odstavcích, pouze o zúčtovací jednotku. Jeden Corrent by se tak například v

---

⁷¹ Např. Obec Křižánky, (online). (cit. 18.3.2023). Dostupné z: <https://www.obeckrizanky.cz/lokalni-mena>

⁷² Srov. Centrum regionální synergie, Martin Zíka, (online). (cit. 18.3.2023). Dostupné z: <http://www.lokalni-ekonomika.cz/tne/co-je-lokalni-mena.html>

Německu rovnal jednomu euru, neboť se euro stalo zákonem č. 34 z 9.6.1998⁷³ (tzv. první Euro-Einführungsgesetz⁷⁴) měnou Spolkové republiky Německo, čímž nahradilo německou Marku.⁷⁵ V žádné zemi na světě by tak Corrent nenaplňoval vzhledem ke své povaze definici a charakteristické znaky měny. Z toho důvodu nemůžeme Corrent považovat za měnu.

Závěr

Cílem práce bylo zařadit systém Corrency coby předmět finančního práva a objasnit některé odborné pojmy a jevy, které systém Corrency a jeho zúčtovací jednotku Corrent coby nový jev finančního práva při své existenci provázejí. Práce velmi stručně popsala fungování systému Corrency ve své první kapitole. Následovala kapitola Corrency coby předmět finančních vztahů, kterou tvoří dvě podkapitoly zaměřující se na distribuci soukromých a veřejných peněžních prostředků. Tyto podkapitoly odůvodnily, jak systém Corrency dokáže fungovat ve veřejném i v soukromém sektoru, přičemž autor na konkrétních příkladech demonstroval funkčnost tohoto systému. Je proto zřejmé, že systém Corrency je plně funkčním řešením napříč kategoriemi financí.

Třetí kapitola pak řešila palčivou otázku, zda Corrency, respektive zúčtovací jednotka Corrent, je či není měna, peníze či snad lokální měna. Po teoretickém úvodu a zevrubném srovnání znaků peněz, měny a Correntů, při srovnání tematické české i zahraniční právní a ekonomické literatury došel autor k závěru, že Correnty z důvodu nenaplnění znaků peněz a měny penězi ani měnou nejsou, a to ani *sui generis*.

Závěrem je proto vhodné shrnout, že systém Corrency je mnohem více než pouhým transakčním systémem. Jedná se o komplexní celek tvořený složkami, přičemž samotná právní složka je jak dokazuje tato práce mnohem obsáhlejší, než by se na první pohled mohlo zdát. Zařazení systému a výklad některých jeho pojmů je však klíčovým pro pochopení systému jako takového.

---

⁷³ Vydán 15.6.1998 v Bonnu.

⁷⁴ Český „zákon o zavedení eura“. Celkový počet zákonů zavádějících euro na území Spolkové republiky Německo bylo 12, přičemž měny se týká především první a třetí zákon o zavedení eura. První zákon o zavedení eura je stěžejním, a proto je také zmíněn výše. Viz. Gesetz zur Einführung des Euro z 9. června 1998, (online). Dostupné z: http://www.bgbl.de/xaver/bgbl/start.xav?startbk=Bundesanzeiger_BGBI&jumpTo=bgbl198s1242.pdf

Seznam použitých zdrojů:

1. Seznam použité literatury:

BAKEŠ, Milan. Finanční právo. 4., aktualiz. vyd. Praha: C.H. Beck, 2006, c1995, ISBN 80-7179-431-7

BLAŽEK, Jiří, Alena KERLINOVÁ a Eva TOMÁŠKOVÁ. Ekonomika veřejné správy. Brno: Masarykova univerzita, 2016, ISBN 978-80-210-8040-9

GRŮŇ, Ľubomír. Finanční právo a jeho instituty. 3., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Linde, 2009. Vysokoškolské právnické učebnice, ISBN 978-80-7201-745-4

HAMERNÍKOVÁ, Bojka. Veřejné finance: učebnice. 2. vyd. Praha: Eurolex, 2004, ISBN 80-86432-88-2

HAMERNÍKOVÁ, Bojka a Alena MAAAYTOVÁ. Veřejné finance. 2., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010, ISBN 978-80-7357-497-0

HEJDUKOVÁ, Pavlína. Veřejné finance: teorie a praxe. V Praze: C.H. Beck, 2015. Beckovy ekonomické učebnice, ISBN 978-80-7400-298-4

HENDRYCH, Dušan a kol. Správní právo: obecná část. 9. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2016, ISBN 978-80-7400-624-1

HOLMAN, Robert. Základy ekonomie pro studenty vyšších odborných škol a neekonomických fakult VŠ. Praha: C.H. Beck, 2000. Beckovy ekonomické učebnice, ISBN 80-7179-434-1

KARFÍKOVÁ, M. a kol. Teorie finančního práva a finanční vědy. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2018, ISBN 978-80-7552-935-0

MANKIWI, N. Gregory. Zásady ekonomie. Praha: Grada, 1999, ISBN 978-80-7169-891-3

OCHRANA, František, Jan PAVEL a Leoš VÍTEK. Veřejný sektor a veřejné finance: financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit. Praha: Grada, 2010. Expert (Grada), ISBN 978-80-247-3228-2

PEKOVÁ, Jitka. Veřejné finance: úvod do problematiky. 4., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008, ISBN 978-80-7357-358-4

REVENDA, Zbyněk. Peněžní ekonomie a bankovníctví. 3. vyd. Praha: Management Press, 2000, ISBN 80-7261-031-7

SAMUELSON, Paul Anthony a William D. NORDHAUS. Ekonomie: 19. vydání. Praha: NS Svoboda, 2013, ISBN 978-80-205-0629-0

URBAN Jan. Teorie národního hospodářství. 4., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2015, ISBN 978-80-7478-724-9

2. Seznam využitých právních předpisů:

zákon č. 6/1993 Sb., o České národní bance

zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

zákon č. 128/2000 Sb., o obcích

zákon č. 136/2011 Sb., o oběhu bankovek a mincí

zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze

zákon č. 117/1995 Sb. o státní sociální podpoře

zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

vyhláška ČNB č. 156/2018 Sb., o vydání bankovek po 100 Kč vzoru 2018

zákon č. 34 z 9.6.1998 Spolkové republiky Německo, tzv. Gesetz zur Einführung des Euro z 9. června 1998, (online). Dostupné z:

http://www.bgbl.de/xaver/bgbl/start.xav?startbk=Bundesanzeiger_BGBI&jumpTo=bgbl198s1242.pdf

3. Internetové zdroje:

Centrum regionální synergie, Martin Zíka, (online). (cit. 18.3.2023). Dostupné z:

<http://www.lokalni-ekonomika.cz/tne/co-je-lokalni-mena.html>

Česká národní banka, 2023 (online). ČNB. (cit. 18.3.2023) Dostupné z:

<https://www.cnb.cz/cs/casto-kladene-dotazy/Co-to-je-inflace/>

Obec Křižánky, (online). (cit. 18.3.2023). Dostupné z: <https://www.obeckrizanky.cz/lokalni-mena>